

Kalste flette Lyender og de gode. Den høitærede Justitsminister indvendte mod Forslaget under Nr. 6 a, at de Lyenestethender, som ifølge denne Bestemmelse skulde have Ret til at faae nye Skudsmaalsbøger, vilde blive meget bedre stillede end de, som for Fremtiden faae Skudsmaalsbøger med den Indskrænkning i Huusbondens Ret, som denne Tilspøining tilsigter. Det kunde synes, og jeg skal ikke nægte det, at de faae en Ret til at vælge og vrage, som de andre Lyender ikke have, men dette Valg anstille jo ogsaa de Lyender, som faae Skudsmaalsbøger efter denne Lovs Emanation, hvis den bliver til Lov. Idet de nemlig vilde overveie iforveien ifølge det Kjendskab, de have til Huusbonden, vide de iforveien, om han vil meddele dem et Skudsmaal, som de kunne bruge, som bliver et virkelig godt Skudsmaal. Have de ikke den Mening, forlange de ikke Skudsmaal og give ikke Samtykke til dets Indførelse i Skudsmaalsbogen. Det forekommer mig, at de blive eens stillede, og det er det, vi have tilsigtet ved de to Væbringsforslag, det principale og det subsidiaire. Naturligvis maa jeg glæde mig over, at ærede Medlemmer, som ere imod de øvrige Væbringsforslag, dog have villet modtage det under Nr. 6 b, det subsidiaire. Dette er fuldstændig i Lovforslagets Aand, og det forekommer mig, at Lovforslaget vil lide af en utilgivelig Mangel, hvis ikke dette subsidiaire Forslag bliver vedtaget, forudsat at de andre Væbringsforslag blive forkastede. Sluttelig skal jeg tillade mig endnu engang ret indstændig, hvis Thinget overhovedet er stemt for Forandringer i Lyendeloven, at vedtage Lovforslaget med de Væbringere, jeg i Forening med det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valgkreds (Alberti) har stillet.

Chr. Jensen: Det var en Bemærkning, som fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanen), der gav mig Anledning til at forlange Ordet; navnlig mener jeg, at det Stræmmebillede, som han for det Tilfælde, at Skudsmaalet skulde angaa et ungt Lyende, opstillede mod at skrive Skudsmaal for et saadant Lyende, ikke har eller vil faae nogen Virkelighed. Jeg troer, at dette Stræmmebillede blot fremstillede som et Mo-

tiv til at fravaare os at vedtage Væbringsforslaget under Nr. 1. Jeg antager, at det vil være stemmende med Retfærdighed at vedtage dette Forslag; vedtages det ikke, vilde vi berømt udøve en Uretfærdighed mod det gode Lyende, som vi ikke bør udøve. Naar det daarlige Lyende faaer den Indrømmelse, at det ikke bliver nødt til at gaae med det daarlige Skudsmaal, saa faaer det Alt, hvad det har Krav paa, og vi bør ikke gaae videre i denne Sag paa det gode Lyendes Beføining end dertil, at det slaaes fast, at intet Lyende faaer dette Brændemærke, som det daarlige Skudsmaal er blevet kaldet, til at gaae omkring med i Landet. Jeg skal villig indrømme, at det er rigtigt at gaae saa vidt, men naar Forslaget vedtages saaledes, at det bliver forbudt at give daarlige Skudsmaal, saa har Lyendeclassen Alt, hvad den har Krav paa. Det kan ikke nægtes, at selv om Lovforslaget vedtages, som det foreligger, vil Ordet „Skudsmaalsbog“ blive staaende, og det vil i Virkeligheden ogsaa blive en Skudsmaalsbog; thi en kort Lyenestid vil hentyde paa et daarligt Skudsmaal, og en lang Lyenestid paa et godt Skudsmaal; men er det nu ikke Uret, at et godt Lyende, som af en eller anden Grund, f. Ex. Udskrivning til Militærtjeneste, maa forlade sin Lyenestid efter en Maanedstids Forløb, maa gaae med et Skudsmaal, der maa betragtes som daarligt? Det er uretfærdigt, om vi ville vedtage dette, men Forholdet vil i Virkeligheden blive saaledes, naar vi lade Lovforslaget blive, som det oprindeligt er indbragt. Jeg skal derfor erklære, at saalænge Lovforslaget ikke faaer en saadan Skikkelse, at et godt Lyende maa faae Vidnesbyrd om, at det har været flittigt og godt i sin Lyenestid, naar Huusbonden og Lyendet ere enige derom, maa jeg see mig nødsaget til at stemme imod hele Sagen.

Kjer: Det er netop den varme Anbefaling, som Væbringsforslaget under Nr. 1 har faaet, der har bragt mig til at tage Ordet. Jeg maa tilstaae, at jeg befinder mig i fuldstændig Modfætning til de to Herrer ligeoverfor mig, den ærede sidste Taler og Rigsdagsmanden for Ribe Amts 3die Valgkreds (Kühnel). Jeg siger: Enten — Eller; lader os